

Список використаної літератури

1. Вчитель вчителю, учням та батькам [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті : http://teacher.at.ua/publ/zarplati_evropejskikh_ta_ukrajinskikh_uchiteliv_porivnjalnij_analiz/14-1-0-20607 (дата звернення: 18.10.2016). – Назва з екрана.
2. Західний вісник [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті : <https://savchyn.wordpress.com/2013/10/09/чому-молодь-не-хоче-йти-працювати-в-шко/> (дата звернення: 18.10.2016). – Назва з екрана.
3. Оклад вчителя має становити 6 тисяч, – профспілка [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті : <http://osvita.ua/school/52443/> (дата звернення: 18.10.2016). – Назва з екрана.
4. Статистика зарплат учителів в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті : <http://ua.trud.com/salary/2/4138.html> (дата звернення: 18.10.2016). – Назва з екрана.

Марія Руднік

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ У СТАРШІЙ ШКОЛІ

Профільне навчання є одним із ключових напрямів модернізації та удосконалення системи освіти нашої держави й передбачає реальне та планомірне оновлення школи старшого ступеня і має найбільшою мірою враховувати інтереси, нахили і здібності, можливості кожного учня, у тому числі з особливими освітніми потребами, у контексті соціального та професійного самовизначення і відповідності вимогам сучасного ринку праці. Такий підхід до організації освіти старшокласників не лише найповніше реалізує принцип особистісно орієнтованого навчання, а й дає змогу створити найоптимальніші умови для їхнього професійного самовизначення та подальшої самореалізації.

У Законі України “Про освіту”, “Положенні про середній загальноосвітній навчально-виховний заклад” зазначено про триступеневу школу:

I ступінь – початкова школа (3 роки);

II ступінь – основна школа (5 років);

III ступінь – середня загальноосвітня школа (2–3 роки).

У статті розглядається III ступінь. Середня освіта забезпечує завершення загальноосвітньої підготовки на основі широкої та глибокої диференціації навчання, максимально сприяє формуванню ціннісних орієнтацій і громадянської позиції учнів, їхнього загальнокультурного рівня, художніх і технічних здібностей, наукового світогляду і політехнічного кругозору, високої моральності, громадянськості, почуття національної самосвідомості.

Для учнів, які до закінчення 9 класу не визначилися з профілем навчання, зберігається загальнокультурна підготовка. Трудова підготовка організовується з урахуванням обраного учнями профілю навчання та місцевих умов.

Трудове навчання у школі III ступеня не передбачає професійної підготовки учнів. Але за наявності умов, бажання учнів і батьків, зацікавлених

підприємств за рішенням ради школи може вводитися професійне навчання, не обов'язкове для всіх учнів. Тобто, системою освіти не передбачено в загальноосвітніх навчальних закладах профілювання учнів старших класів.

Система освіти – це сукупність навчальних і навчально-виховних закладів, які відповідно до законів забезпечують загальну середню і вищу освіти, здобуття спеціальності або кваліфікації, підготовку або перепідготовку кадрів для економіки й культури.

Загальна середня освіта є основною ланкою в системі освіти України. Вона виконує дуже важливу соціально-культурну функцію відтворення духовного й інтелектуального потенціалу українського народу, є основою, на якій будується економічний потенціал держави.

Загальноосвітня школа – базова ланка в системі неперервної освіти громадян України. Вона повинна дати якісну середню освіту і можливість свідомо вибрати вищий навчальний заклад, технікум чи ПТУ або здобути професію на виробництві, передбачає профільну підготовку для вступу на обрану спеціальність.

Базова середня освіта – це суспільно необхідний рівень знань, трудових умінь, культурного розвитку, самостійного мислення, уміння постійно збагачувати знання, здатність адаптуватися до підвищення кваліфікації, змін у праці у зв'язку з НТП, активно брати участь у суспільному житті.

Отже, забезпечення суспільно необхідних знань у базовій середній школі відбувається апріорі, а профілювання учнів (майбутніх абітурієнтів) тільки за особливим навчанням та бажанням учня та батьків. Але є загальноосвітні школи, які можуть функціонувати як ліцеї або гімназії згідно з положеннями про них.

Гімназії значно розширюють гуманітарну і загальнокультурну підготовку, поглиблюють вивчення іноземних мов. Вони мають 7 класів, які відповідають 5-11 класам загальноосвітньої школи. До гімназії зараховуються учні на конкурсній основі після закінчення 3-4 класів школи. Можуть бути гімназії з 1 по 5 клас із прогімназійними 1-4(3) класами.

Ліцеї надають розширену математичну, природничо-наукову та технічну підготовку. Вони мають 3 класи (9-11). Учні зараховують на конкурсній основі після закінчення 8 класу.

Ліцеї та гімназії працюють за індивідуальними навчальними планами і програмами, які розробляють викладачі, працівники ВНЗ, науково-дослідних установ на підставі типових навчальних планів і програм. Затверджують ці документи органи народної освіти.

Колегіуми – заклади III ступеня філологічно-філософського та культурно-естетичного профілів. Тобто, якщо учень визначив своє профілювання та обрав бажану професію, він може скласти іспити і на конкурсній основі пройти до спеціалізованого навчального закладу. Але ми пропонуємо замислитися про вирішення проблем профільного навчання дітей старшої школи, які не мають можливість вступити та навчатися в ліцеях, колегіумах чи гімназіях.

У непростих соціально-економічних умовах система освіти продовжує реформуватися, адаптуватися відповідно до сучасних вимог суспільства, її вдосконалення відбувається з урахуванням вітчизняного і зарубіжного досвіду, надбань кращих учительських колективів, результатів педагогічних експериментів, що

цілком відповідає міжнародним тенденціям розвитку освіти і сприяє інтеграції в європейський та світовий освітянський простори.

Однак реформування загальної середньої освіти стримується труднощами перехідного періоду. У Законі України “Про освіту” відображено проблеми, які стосуються загальної середньої освіти. Проте ще досі залишається незадовільним стан матеріально-технічного забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів, затримується виплата заробітної плати педагогічним працівникам, низька якість навчально-виховного процесу. Широка розгалуженість системи, велика різноманітність загальноосвітніх навчальних закладів за своїми функціями зумовили потребу створення Закону України “Про загальну середню освіту”, у якому відображено структуру середньої освіти, специфіку типів загальноосвітніх навчальних закладів, організацію навчально-виховного процесу, права та обов’язки його учасників, кадрове забезпечення, функцію державного стандарту освіти, участь у громадському управлінні загальною середньою освітою, повноваження центральних та місцевих органів виконавчої влади тощо.

Попри правовий погляд на загальну середню освіту, ми маємо дивитись на психологічні особливості учнів конкретного віку.

Юність – це епоха “бурі й натиску”. Це період, коли існує величезна потреба у визнанні власної оригінальності і хочеться будь-якими шляхами повернути до себе увагу. Відчуття власної неповторності супроводжується підвищеною увагою до своєї зовнішності, тому має місце постійне порівняння себе з іншими. Нове відкриття свого внутрішнього світу переживається разом з почуттям “безодні самотності” (“Мене ніхто не розуміє”). Міркування про себе відбуваються всюди.

У старшому шкільному віці відбуваються систематизація отриманих знань, засвоєння теоретичних основ різних дисциплін, узагальнення знань у єдину картину світу, пізнання філософського змісту явищ.

Мотиви навчання. У старшому шкільному віці, як правило, інтерес до навчання (до його змісту та процесу) підвищується, тому що включаються мотиви самовизначення й підготовки до самостійного життя. Мають місце сполучення та взаємопроникнення широких соціальних і пізнавальних мотивів. Яскраво виражена довільна мотивація, тому що добре усвідомлюються причини ставлення до навчання. Старшокласники вже готові до самоосвіти.

Тобто, саме в цей період профілювання учнів визначає їх особисте “Я” та потреби їх майбутнього навчання. Профілювання допоможе учням не розсіювати увагу на важкі для їх сприйняття предмети та сконцентруватися на вивченні важливих профільних дисциплін.

Отже, ознайомившись з правовою та педагогічною сторонами становлення учнів старшої школи, можна зробити висновок, що освітні заклади тільки переходять та адаптуються до тенденцій профілювання учнів (хоча вже існують ліцеї, гімназії, колеґуми). Дивлячись на схильність дітей 10 та 11 класів, яскраво видно їх бажання вивчати окремі предмети та не заглиблюватися в ті, які їм будуть непотрібні при вступі і під час навчання у вищих навчальних закладах. Профілювання не лише покращує підготовку учнів до вступу на обрану спеціальність, а й сприяє моральному бажанню дитини навчатися та ходити до школи.

Список використаної літератури

1. Вікові особливості дітей старшого шкільного віку [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.ipedahohika.com/lirefs-1432-1.html> (дата звернення: 16.10.2016). – Назва з екрана.
2. Освіта в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Освіта_в_Україні (дата звернення: 16.10.2016). – Назва з екрана.
3. Про затвердження концепції профільного навчання у старшій школі [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/37784/ (дата звернення: 16.10.2016). – Назва з екрана.
4. Психологія навчання й виховання старших школярів [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://osvita.ua/school/method/psychology/1745/> (дата звернення: 16.10.2016). – Назва з екрана.
5. Система освіти в Україні та її диференціація [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://pidruchniki.com/10561127/pedagogika/sistema_osviti_ukrayini_diferentsiatsiya (дата звернення: 16.10.2016). – Назва з екрана.

Леся Крупіна, Тетяна Лисенко

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ

Перехід суспільства в статус інформаційного вимагає змін у підході викладачів педагогічних коледжів до організації власного стилю діяльності. Для студентів стало нормою отримання знань про світ із різних інформаційних джерел, а не лише з пояснення, отриманого під час навчальних занять. Завдання викладача змінюється з подачі навчального матеріалу на спрямування студентів на отримання достовірної, наукової, безпечної, актуальної інформації у глобальному інформаційному просторі. Тому важливим є виокремлення з глобального простору деякого структурованого сегмента – освітнього середовища, у якому відсікаються негативні та сторонні аспекти, а прокладаються шляхи до корисного контенту, на опрацюванні якого може будуватися навчальний процес.

Останнім часом зросла кількість досліджень, предметом яких стала організація освітнього інформаційного середовища. Аналіз досліджень низки вітчизняних та закордонних педагогів і психологів В. Ю. Бикова, Б. С. Гершунського, Р. С. Гуревича, М. І. Жалдака, М. Ю. Кадемії, К. Р. Круподерової, С. Г. Литвинової, Н. В. Морзе, Є. С. Полат, Є. К. Хеннера та ін. підтверджує особливе значення проблеми впровадження в сферу освіти інформаційно-освітнього середовища. При тому, що сам термін «освітнє інформаційне середовище» ще не має чіткого визначення, але вже окреслені його основні компоненти: змістовий та діяльнісний [3]. Коли мова йде про діяльність викладача педагогічного коледжу, доцільним є поділ змістового компоненту на складові: власне змістову (контент) та методичну (форми, методи та засоби подання контенту) [2].

Метою даної роботи є визначення структури особистого онлайн-сегменту інформаційного середовища діяльності викладача педагогічного коледжу, його